

การพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทู้มแบน

มาลินี บันติ*	Ph.D. (การบริหารการพยาบาล)
มลิวลย์ ธรรมโชติโก**	พย.บ
วาริ วณิชปัญญาพล***	Ph.D. (พัฒนาทรัพยากรมนุษย์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงาน ลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน และสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประชากร คือ บุคลากรในแผนกซักฟอกทั้งหมด 7 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลจากการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มตามกรอบแนวคิดด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาคของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทู้มแบน มี 2 องค์ประกอบ คือ (1) การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย การให้ความรู้ คู่มือ คลิป VDO และโปสเตอร์การปฏิบัติงาน การใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย การกำหนดภาระงาน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัย และการนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรคและผลกระทบของน้ำยาซักผ้า การแบ่งเขตพื้นที่สะอาดและสกปรก ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ประกอบด้วย การจัดหาผ้า และรถรับ-ส่งผ้าให้เพียงพอ (2) การพัฒนาทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและการใช้เครื่องป้องกันร่างกาย การสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้มีการทำกิจกรรมกลุ่ม การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานทำให้บุคลากรไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยทุกคน

คำสำคัญ: พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน การมีส่วนร่วม การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงาน

* อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร E-mail: Pandee236@gmail.com

** พยาบาลผู้เชี่ยวชาญ โรงพยาบาลกระทู้มแบน

*** อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

Development of safety behavior in the work of personnel in the laundry department in KrathumBaen Hospital

Malinee Pandee* Ph.D. (Nursing Administration)
Maliwan Thummachotiko** B.N.S.
Waree Wanichpunchaphol*** Ph.D. (Human Resource Development)

Abstract

This participatory action research aimed at developing safety working guidelines, reducing accidents and illnesses from work, and encouraging personnel to participate in the development of safety behaviors in the workplace. A sample of 7 personnel, the entire population in the laundry department, was purposively selected. The research instrument consisted of data record form from surveys, observations, in-depth interviews, and focus group discussions based on the concept of safety management and safety attitudes at work. The Cronbach's alpha coefficient of the interviewed guideline was 0.84. Data were analyzed using frequency, percentage and content analysis.

The results revealed that the development of safety working guidelines for personnel in the cleaning department, Krathumbaen Hospital consists of 2 parts: (1) 3 elements of workplace safety management: *personnel*: education, manuals, VDO clips and posters on working operations, use of personal protective equipment, set up workload assignment, promote participation in development of safety behaviors, and supervision of working operations; *environment*: training on germs and the effects of detergents, and separation of clean and dirty areas; *tools/ equipment*: procurement of fabrics and sufficient fabric pick-up trucks. (2) development of safety working attitudes that consisted of providing knowledge on safety and using personal protective equipment as well as motivation and support for group activities. Thus, the development of safety working guidelines could save personnel from accidents or illness related to work, and every personnel did participate in the development of safety behavior.

Keywords: work safety behavior, participation, development of work safety guidelines

---

* School of Nursing, Shinawatra University. E-mail: Pandee236@gmail.com

** Professional Nurse, Krathumbaen Hospital

*** School of Nursing, Shinawatra University

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการให้บริการด้านสุขภาพ เพราะถ้าบุคลากรมีการเจ็บป่วยและต้องหยุดทำงานก็จะทำให้เกิดการขาดแคลนอัตรากำลังในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ¹ ความปลอดภัยในการทำงานเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนและทุกสาขาอาชีพควรจะได้รับหลักประกันความปลอดภัยในการทำงาน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ระบุไว้ ทั้งนี้ระบบงานที่เอื้อให้บุคลากรมีความปลอดภัยในการทำงานอาจจะยังไม่เพียงพอ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะทำให้ตนเองเกิดอันตรายหรือการบาดเจ็บจากการทำงาน²

โรงพยาบาลกระทุ่มแบนเป็นโรงพยาบาลทั่วไปขนาด 250 เตียง และเป็นศูนย์รับและส่งต่อผู้ป่วยจากโรงพยาบาลใกล้เคียง ผู้รับบริการจึงมีภาวะการเจ็บป่วยและความรุนแรงของโรคที่หลากหลาย บุคลากรในโรงพยาบาลจึงมีความเสี่ยงที่อาจจะได้รับเชื้อโรคหรืออุบัติเหตุจากการทำงานหากปฏิบัติงานหรือป้องกันตนเองไม่ถูกต้อง³

แผนกซักฟอกเป็นหน่วยงานหนึ่งในโรงพยาบาลที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนคุณภาพการบริการของโรงพยาบาลให้บรรลุเป้าหมาย มีหน้าที่ในการจัดเตรียม จัดเก็บ รวบรวม ทำความสะอาดผ้าเปื้อน และแจกจ่ายชุดผ้าให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในโรงพยาบาล เพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการ สภาพแวดล้อมการทำงานมีส่วนทำให้บุคลากรเกิดความเครียดจากการทำงาน เนื่องจากพื้นที่ในการทำงานมีความร้อน เสียงดัง มีฝุ่นผ้าฝ้าย และมีโอกาสได้รับอันตรายจากการสัมผัสสารเคมีจากน้ำยาซักผ้าและสารคัดหลั่งที่ปนเปื้อนมากับเสื้อผ้าของผู้รับ

บริการ หรือจากของมีคมทิ่มตำ นอกจากนี้การยกของหนักและการเข็นรถรับและส่งผ้า อาจทำให้บุคลากรได้รับการเจ็บป่วยจากการทำงานด้วยท่าทางที่ไม่เหมาะสมได้⁴

จากการสัมภาษณ์บุคลากรแผนกซักฟอกโรงพยาบาลกระทุ่มแบน พบว่า บุคลากรทุกคนเคยได้รับอุบัติเหตุและเจ็บป่วยจากการทำงาน เช่น ถูกของมีคมตำนิ้ว น้ำยาซักผ้าเปื้อนกระเด็นเข้าตา น้ำยาซักผ้าหกสัมผัสผิวหนัง และมีอาการปวดกล้ามเนื้อจากการยกของหนักและเข็นรถรับและส่งผ้า ทำให้ต้องรับประทานยาแก้ปวดเป็นประจำ ถ้ามีอาการปวดมากต้องหยุดงานก็จะทำให้ขาดอัตรากำลังในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ บุคลากรแผนกซักฟอกมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อโรคจากการทำงาน การสูญเสียการได้ยิน การเจ็บป่วยจากการยกและการขนย้ายผ้าที่มีน้ำหนักมากในท่าทางที่ไม่เหมาะสม⁴ ดังนั้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอกนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง การจัดการความปลอดภัยในการทำงานขององค์กรและการปรับเปลี่ยนทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรให้ปลอดภัย⁵⁻⁶

การจัดการความปลอดภัยในการทำงานประกอบด้วย (1) การจัดการด้านบุคลากร เช่น การอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน การจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงาน การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน (2) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการทำงาน เช่น แสงสว่าง และอากาศถ่ายเทได้สะดวก⁷ และ (3) การจัดการด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน⁸ นอกจากนี้การปรับเปลี่ยน

วารสารกองการพยาบาล

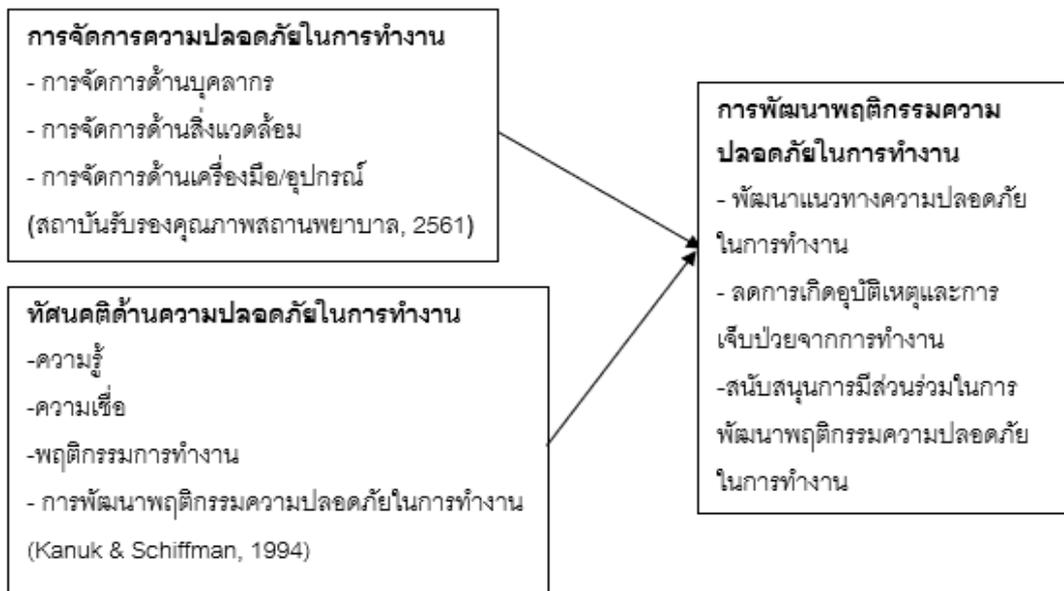
ทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรไปในเชิงบวก และปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่องค์กรกำหนดจะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยจากการทำงาน⁹ และลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงานได้¹⁰

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางความปลอดภัยในการทำงาน ลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน และสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน โดยการจัดการร่วมกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของ

บุคลากร ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัย ผู้บริหารองค์กรสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรในแผนกอื่นได้

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้พัฒนาจากการจัดการความปลอดภัยของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล⁵ ประกอบด้วย การจัดการด้านบุคลากร การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ และกรอบแนวคิดด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน¹¹ ประกอบด้วย ความรู้ ความเชื่อ พฤติกรรมการทำงาน และการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน

2. ลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน

3. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน ในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ บุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน โดยใช้ประชากรทั้งหมดของแผนกซักฟอก ที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างเดือนมกราคม 2565 ถึงเดือนมิถุนายน 2565 จำนวนทั้งหมด 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงานแผนกซักฟอก และแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลจากการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่ม โดยพัฒนากรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงานมาจากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล⁵ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเครื่องมืออุปกรณ์ และแบบสัมภาษณ์ด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน¹¹ ประกอบด้วย ความรู้ ความเชื่อ พฤติกรรม การทำงาน และการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

การดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2

จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.0 ค่าความเชื่อมั่นจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค¹²เท่ากับ 0.84

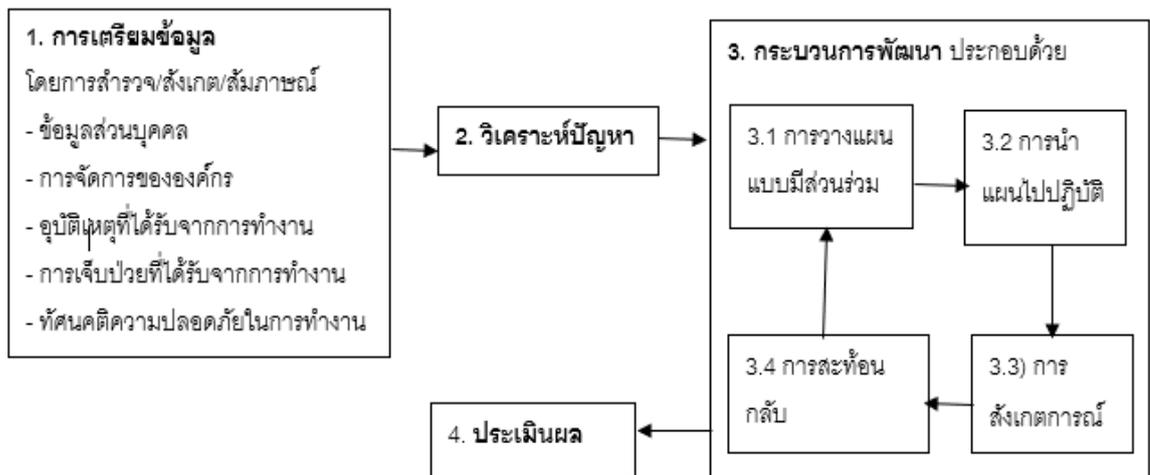
การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ด้วยความถี่ และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย การทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูล และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลกระทุ่มแบน เลขที่รับรอง 001/65 วันที่ 5 มกราคม 2565 ได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลทุกคน ตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ นำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ภาพที่ 2: วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมข้อมูล ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2564 ถึง 30 ตุลาคม 2564 เป็นการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร ประกอบด้วย (1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (2) สืบค้นข้อมูลโดยการสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน และข้อมูลในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติความปลอดภัย ในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึง 15 ธันวาคม 2564 เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันระหว่างผู้วิจัย หัวหน้าแผนกซักฟอก และบุคลากรแผนกซักฟอก โดยการทำ SWOT analysis พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร

ได้แก่ การขาดความรู้ ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการทำงาน ไม่เพียงพอและไม่สะดวกในการทำงาน จึงได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน เพื่อวางแผนการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานร่วมกัน ตามกรอบแนวคิดด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน⁵ และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร¹¹

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ดำเนินการระหว่างเดือน มกราคม 2565 ถึง มิถุนายน 2565 เป็นกระบวนการพัฒนา ตามทฤษฎีของ Kemmis & Taggart¹³ ซึ่งในแต่ละรอบของการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) วางแผนการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การนำปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์มาวางแผนหาแนวทาง การปฏิบัติเพื่อพัฒนาความปลอดภัยในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัย หัวหน้าแผนกซักฟอก และบุคลากรแผนกซักฟอก (2) นำแผนไปปฏิบัติ คือ การนำแนวทางพัฒนาไปปฏิบัติ (3) สังเกตการณ์ คือ การสังเกตพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร (4) สะท้อนคิด คือ การนำผลการประเมินพฤติกรรมมาปฏิบัติงานของบุคลากรมารายงานให้ทราบร่วมกัน เพื่อนำปัญหาที่

ยังพบมาวางแผนพัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ในการวิจัยครั้งนี้มีการพัฒนา 3 วงรอบ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล ดำเนินการเดือนกรกฎาคม 2565 โดยประเมินผลผลลัพธ์ 3 ด้าน ได้แก่ (1) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน (2) อัตราการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน (3) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร

ผลการวิจัย

แผนกซีกฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบนมีบุคลากรจำนวน 7 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.45 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 42.86 จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 71.42 ทำงานในแผนกซีกฟอกนานมากกว่า 1 ปี ร้อยละ 85.71 เคยได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน ร้อยละ 57.14 และทุกคนเคยเจ็บป่วยจากการทำงาน ข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจากการทำวิจัย 2 วงรอบ พบว่า

วงรอบที่ 1 การวางแผนพัฒนา ประกอบด้วยการจัดการพัฒนาความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ดังนี้

1. การจัดการพัฒนาความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย

1.1 การจัดการด้านบุคลากร จากการศึกษาสังเกตพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร พบว่าบุคลากรมีพฤติกรรมการทำงานและการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายไม่เหมาะสม เช่น การเชิถึงรองรับผ้าเป็อนครั้งละ 2 ดังต่อคนต่อรอบ ทำให้ต้องออกแรงมากจึงเกิดอาการปวดกล้ามเนื้อต้องรับประทาน ยาแก้ปวดเป็นประจำ การซักผ้าเป็อนสารคัดหลั่งผู้ป่วยใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายเพียงผ้ายางกันเป็อนและถุงมือยาว ไม่ใส่ผ้าปิดปากปิดจมูก แวนตา และ

รองเท้านบูท ทำให้สารคัดหลั่งกระเด็นเข้าตาและสารเคมีหกเป็อนผิวหนังทำให้เกิดแผลไหม้ บุคลากรเข้าปฏิบัติงานใหม่ได้รับการอบรมเรื่องการใช้เครื่องป้องกันร่างกายจากหน่วยงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อของโรงพยาบาลและบทบาทหน้าที่จากหัวหน้าแผนก แต่จำไม่ค่อยได้ และยังไม่เคยได้รับความรู้ด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัยในการทำงานมาก่อน จึงปฏิบัติไม่ถูกต้อง ประกอบกับภาระงานมาก จึงรีบเร่งทำงานให้เสร็จทันเวลาทำให้การรับส่งผ้าเป็อนจึงต้องเชิครั้งละ 2 ดัง และมีความรู้สึกว่าการใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายแล้วทำงานไม่สะดวก จึงใส่เท่าที่ตัวเองต้องการ

แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน โดยการจัดอบรมให้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัยในการทำงานและกำหนดให้มีการทบทวนความรู้ปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน คลิป VDO และโปสเตอร์ภาพการใช้เครื่องป้องกันร่างกายและท่าทางการเชิของหนักที่ถูกต้องเพื่อป้องกันอันตรายและการเจ็บป่วยที่อาจได้รับจากการทำงาน นอกจากนี้บุคลากรสามารถทบทวนวิธีการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องได้สะดวกมากขึ้น มีการคำนวณภาระงานของบุคลากรเพื่อไม่ให้ทำงานหนักจนเกินไปเพราะอาจทำให้เกิดความเครียดซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพของบุคลากรได้ จัดให้มีการส่งผ้าเป็อนซักกับบริษัทภายนอกบางส่วนเพื่อแบ่งเบาภาระงาน จัดให้มีการนิเทศติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะเพื่อให้กำลังใจ แก้ปัญหาและให้คำแนะนำการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง รวมทั้งมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การเลือกบุคคลดีเด่น การให้รางวัล เพื่อสร้างแรงจูงใจในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยจากการทำงาน

วารสารกองการพยาบาล

1.2 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าพื้นที่การใช้งานกว้างขวาง อากาศถ่ายเทได้ดี แสงแดดส่องถึง มีที่พักรับบุคลากร การแบ่งเขตพื้นที่ซักล้างชัดเจน แต่เส้นทางการขนส่งผ้าสะอาดและผ้าเปื้อนมีการทับซ้อนกันในส่วนหนึ่งซึ่งอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนเชื้อโรคได้ และการเทน้ำยาซักผ้าเปื้อนสารคัดหลั่งโดยไม่มีภาชนะวัดปริมาณที่แน่นอน ซึ่งอาจส่งผลเสีย เช่น ทำลายเส้นใยผ้าทำให้ผ้าชำรุดเสียหายได้ง่าย และน้ำยาอาจส่งผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาลโดยทำให้แบคทีเรียในบ่อบำบัดตายไม่สามารถย่อยสลายของเสียได้

แนวทางการพัฒนาโดยจัดแบ่งเขตพื้นที่แยกช่องทาง การขนส่งผ้าสะอาดและผ้าสกปรกให้ชัดเจน ไม่ปะปนกัน ให้ความรู้และจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการใช้น้ำยาซักผ้าและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้น้ำยาซักผ้า รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ตรวจวัดน้ำยาเพื่อใบบุคลากรทำงานได้สะดวกและปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากน้ำยากระเด็นและหกครดมือ รวมทั้งส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจใบบุคลากรมีส่วนร่วมในการลดมลภาวะสิ่งแวดล้อมจากการใช้น้ำยาให้ถูกต้องและถูกวิธี

1.3 การจัดการด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ พบว่า บุคลากรต้องเร่งรีบในการทำงาน เนื่องจากจำนวนผ้าไม่เพียงพอต่อการใช้งานเนื่องจากมีการขยายหอผู้ป่วยทำให้ความต้องการใช้ผ้ามากขึ้น แต่ทางแผนกซักฟอกไม่ได้สำรองผ้าไว้จึงมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ทำให้ต้องเพิ่มรอบการซักผ้า และยังพบว่า บุคลากรต้องการรถไฟฟ้าช่วยในการรับส่งผ้าเพื่อทุ่นแรงและประหยัดเวลาการทำงาน เนื่องจากมีการใช้ผ้าจำนวนเพิ่มขึ้นมาก

แนวทางการพัฒนาโดยการสำรวจความต้องการใช้ผ้าและจัดทำ stock ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ขออนุมัติซื้อรถไฟฟ้ารับส่งผ้าเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานและลดความเสี่ยงการเจ็บป่วย

จากการเซ็นรับส่งผ้า และขออนุมัติส่งผ้าเปื้อนซักกับบริษัทภายนอกเพื่อลดภาระงานของบุคลากร อีกด้วย

2. ด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย และไม่เคยทำงานซักฟอกในโรงพยาบาลมาก่อน บุคลากรมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อการทำงานเพราะคิดว่าการทำงานซักฟอกในโรงพยาบาลคล้ายกับการซักผ้าที่บ้าน และไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรคที่มากับผ้าเปื้อนสารคัดหลั่งของผู้ป่วยและประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายมาก่อน จึงไม่ตระหนักที่จะใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น ซักผ้าเปื้อนไมใส่แว่นตา และผ้าปิดปากปิดจมูกเพราะมีความรู้สึกกลัวแล้วทำงานไม่สะดวก หายใจไม่สะดวก จึงทำให้สารคัดหลั่งกระเด็นเข้าตา เป็นต้น รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายและเสร็จทันเวลาที่กำหนดไว้ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยด้านสุขภาพของตน เช่น การเซ็นถึงรองรับผ้าเปื้อนที่มีน้ำหนักมากครั้งละ 2 ถัง เพื่อให้งานเสร็จทันเวลาถึงแม้ต้องออกแรงในการเซ็นมากก็ตาม เพราะมีภาระงานอื่นที่ต้องทำอีก จึงทำให้เกิดอาการปวดกล้ามเนื้อต้องทานยาแก้ปวดเป็นประจำจนบางครั้งมีอาการปวดท้องเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนจากยา ประกอบกับการรับประทานยาไม่ถูกวิธีด้วย

แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานประกอบด้วย (1) ปรับเปลี่ยนทัศนคติเรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย และพฤติกรรมการทำงาน โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรค ประโยชน์และโทษของการใช้และไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย รวมทั้งโทษของการรับประทานยาแก้ปวดเป็นประจำเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดกับตนเอง (2) สร้างความคุ้นเคยในการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย โดยการใส่บ่อย ๆ (3) สร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน เช่น การคัดเลือกบุคลากรตัวอย่าง การให้กำลังใจ การให้

รางวัลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสมและ
ไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยจากการทำงาน (4)
นิเทศ ติดตาม พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากร
เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อพบปัญหาทำให้
บุคลากรมีความสุขกับการทำงานมากขึ้น

การนำไปปฏิบัติและการสังเกต พบว่า
บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ไม่
ถูกต้อง เช่น การเพิ่มปริมาณผ้าเปียกในถังรองรับให้
มากขึ้น เพื่อลดจำนวนเที่ยวในการเข็น และใส่อุปกรณ์
ป้องกันร่างกายไม่ครบถ้วน เช่น การเข็นถังรองรับผ้า
เปียกใส่เพียงผ้าปิดปากปิดจมูกและถุงมือ และให้
ข้อมูลว่าที่ต้องเพิ่มปริมาณผ้าเปียกในถังรองรับเพราะ
ต้องการให้งานเสร็จเร็วขึ้น และใส่อุปกรณ์ป้องกัน
ร่างกายไม่ครบตามที่อบรมเพราะไม่คุ้นเคยและรู้สึก
ว่าหายใจลำบากเวลาทำงาน ทำให้เหนื่อยง่ายและ
ได้รับอุบัติเหตุ น้ำล้างถังผ้าเปียกกระเด็นเข้าตา การ
คำนวณภาระงานของบุคลากรแผนกซักฟอก พบว่า มี
ภาระงานเกินจึงขออนุมัติเพิ่มอัตรากำลังอีก 1 คน ด้าน
สิ่งแวดล้อมได้มีการปรับเปลี่ยนช่องทางการรับส่งผ้า
เปียกและผ้าสะอาดไม่ให้มีการปนเปื้อน และมีการ
จัดหาอุปกรณ์ตวงวัดน้ำยาซักผ้าได้แล้วทำให้การใช้
น้ำยาสะดวกขึ้นและไม่มีการหกมือ ด้านเครื่องมือ
หรืออุปกรณ์หัวหน้าแผนกขออนุมัติสั่งซื้อผ้าเพิ่มเติม
ได้รถไฟฟ้าสำหรับรับส่งผ้า 1 คัน ใช้รับส่งผ้าสะอาด
ส่วนการรับส่งผ้าเปียกให้เพิ่มถังรองรับผ้าเปียกชนิด
เข็นได้ เพื่อเปลี่ยนน้ำหนักผ้า ลดการใช้แรงในการเข็น
ด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า
มีบุคลากรบางคนพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสร้าง
ความคุ้นเคยกับการใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น
การใส่ผ้าปิดปากปิดจมูกทุกครั้งที่ปฏิบัติงานถึงแม้ว่า
จะรู้สึกว่าหายใจลำบากก็ตาม แต่บางคนยังไม่มี
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยให้เหตุผลว่าทำงานไม่
สะดวกและจำไม่ได้ว่าแต่ละกิจกรรมต้องใส่เครื่อง
ป้องกันอะไรบ้าง

การสะท้อนกลับ ผู้วิจัย หัวหน้าแผนก และ
บุคลากรแผนกซักฟอก ประชุมร่วมกัน เพื่อนำเสนอ
ปัญหาและสิ่งที่พบจากการทำงาน รวมทั้งสรุปปัญหา
ที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การปรับ เปลี่ยน
พฤติกรรมการทำงานของบุคลากร เนื่องจากบุคลากร
ยังขาดความตระหนักด้านความปลอดภัยในการ
ทำงาน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนทัศนคติความปลอดภัย
ในการทำงานของบุคลากร เนื่องจากบุคลากรยังได้รับ
อุบัติเหตุจากสารคัดหลั่งกระเด็นเข้าตาและการ
เจ็บป่วยจากการเข็นผ้า

วงรอบที่ 2 เป็นการนำปัญหาที่ยังคงอยู่
จากวงรอบที่ 1 มาวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อ
สร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติด้าน
ความปลอดภัยในการทำงาน แนวทางการพัฒนา โดย
จัดทำคลิป VDO เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากการทำงาน
พร้อมทั้งอธิบายให้เข้าใจถึงผลกระทบต่อสุขภาพของ
ตนเองและครอบครัว รวมทั้งขอความร่วมมือเพื่อน
ร่วมงานช่วยกันเตือนเมื่อพบเพื่อนปฏิบัติไม่ถูกต้อง
เสริมแรงใจโดยการให้รางวัลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติได้
ถูกต้องและไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน
ทั้งรายบุคคลและทีม สร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดี
ระหว่างเพื่อนร่วมงานโดยใช้หลักการเพื่อนช่วยเพื่อน
รวมทั้งลดการทำงานแบบรีบเร่งของบุคลากรโดยขอ
ความร่วมมือจากหอผู้ป่วยให้สำรวจความต้องการใช้
ผ้าเพื่อแผนกซักฟอกจะได้สำรองผ้าให้เพียงพอต่อ
การใช้งาน ปรับเปลี่ยนเวลารับส่งผ้าเปียกและส่งผ้า
เปียกซักบริษัทภายนอกมากขึ้นเพื่อลดภาระงานให้
เหมาะสมกับจำนวนบุคลากร

การนำไปปฏิบัติและการสังเกต พบว่า
บุคลากรมีการใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายในการ
ปฏิบัติงานได้ถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น การรับส่งผ้า
เปียกไม่พบการเพิ่มปริมาณผ้าเปียกในถังรองรับ
รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนช่วงเวลารับส่งผ้าเปียกให้
มากขึ้นทำให้ไม่ต้องรีบเร่งทำงาน จึงเข็นครั้งละ 1 ถังได้

วารสารกองการพยาบาล

ไม่ต้องใช้แรงในการเข็นมากอาการปวดกล้ามเนื้อลดลง ไม่ต้องรับประทานยาแก้ปวด มีความสุขกับการทำงานมากขึ้น ทุกคนกลัวจะนำเชื้อโรคไปติดบุคคลในครอบครัว เลยต้องป้องกันและดูแลสุขภาพตนเองจะได้อยู่กับครอบครัวนาน ๆ และต้องการที่จะคว่ำรางวัลมาครอบครอง จึงพยายามปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามที่กำหนด นอกจากนี้จากการลดภาระงานโดยการส่งผ้าซักบริษัทภายนอกทำให้ความเครียดจากงานลดลง และมีเวลาปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากขึ้น เชื้ออาหารช่วยเหลือกันมากขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานทุกคน และไม่พบบุคลากรได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน

การสะท้อนกลับ การประชุมร่วมกันระหว่างผู้วิจัย หัวหน้าแผนก และบุคลากรแผนกซักฟอก เพื่อนำเสนอผลการปฏิบัติงาน พบว่า ทุกคน มีความตระหนักถึงอันตรายที่จะได้รับจากการทำงานมากขึ้น ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการทำงานให้ปลอดภัยมากขึ้น โดยการใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายได้ถูกต้องและครบถ้วนไม่พบว่าบุคลากรได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันช่วยกันทำงานและเตือนเพื่อนเมื่อพบว่าเพื่อนปฏิบัติไม่ถูกต้อง และจากการติดตามบุคลากรภายหลังได้รับการพัฒนาแล้ว 2 เดือน พบว่าบุคลากรไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน ทุกคนช่วยกันทำงานและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัย

การประเมินผลการวิจัย การวิจัยนี้ สรุปได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน ประกอบด้วยการพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานทำงาน ซึ่งมี 2 ส่วน ได้แก่ (1) การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ **ด้านบุคลากร** ได้แก่ การให้ความรู้ คู่มือ คลิป VDO

การปฏิบัติงานและไปสเตอร์การใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย การกำหนดภาระงาน สร้างความตระหนักถึงอันตรายจากการทำงาน สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัย และนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน **ด้านสิ่งแวดล้อม** ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรคและผลกระทบของน้ำยาซักผ้า แบ่งเขตพื้นที่สะอาดและสกปรก **ด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์** ได้แก่ การจัดหาผ้าและรถรับ-ส่งผ้าให้เพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน และ (2) การพัฒนาทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและการใช้เครื่องป้องกันร่างกาย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้มีการทำกิจกรรมกลุ่ม และผลการวิจัยยังพบว่า การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

อภิปรายผล

แผนกซักฟอกในโรงพยาบาลนจัดเป็นแผนกที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการบริการของโรงพยาบาล เนื่องจากทุกหน่วยงานต้องใช้ผ้าในการให้บริการผู้ป่วย จากการศึกษาพบว่าบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีระดับการศึกษาไม่สูงส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุ และการเจ็บป่วยจากการทำงาน¹⁴ จึงควรให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและการใช้เครื่องป้องกันร่างกายเพราะบุคลากรมีโอกาสสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยโดยตรง จึงมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อโรคและการเจ็บป่วยจากการทำงาน¹⁵ ดังนั้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจึงมี

ความสำคัญยิ่งในการทำงานของบุคลากร⁹ อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการและทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน โดยการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย

1.1 การจัดการด้านบุคลากร พบว่าบุคลากรแผนกซักฟอกมีการศึกษาน้อย และขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัยในการทำงานและการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายแก่บุคลากร รวมทั้งเลือกวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบุคลากรเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย เช่น การสื่อสารด้วยคลิป VDO ภาพโปสเตอร์ เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรสามารถทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับการศึกษา⁷ ที่พบว่า การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรในอุตสาหกรรมขนาดกลาง ในประเทศอินโดนีเซีย ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานของบุคลากรก็จะช่วยลดความเครียดและความผิดพลาดในการทำงานของบุคลากรได้ เช่นเดียวกับการศึกษา¹⁶ ที่พบว่าปริมาณงานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเจินตู ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในเชิงลบระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับภาระงานที่ลดลง¹⁷ นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรรู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่าและมีกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น¹⁵ สอดคล้องกับการศึกษา⁷ ที่พบว่า การสร้าง

แรงจูงใจมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรในอุตสาหกรรมขนาดกลาง ประเทศอินโดนีเซีย ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่าการจัดการด้านบุคลากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร

1.2 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมปลอดภัยกับการทำงาน เช่น การแบ่งเขตพื้นที่การทำงาน การจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อบอ้าว ไม่มีกลิ่นอับชื้น ไม่มีเชื้อรา และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษา⁹ ที่พบว่าบรรยากาศการทำงานที่ปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐประเทศอาบูดาบี ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 การจัดการด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์ป้องกันร่างกายเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานของบุคลากรให้เพียงพอต่อการใช้งานจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานแก่บุคลากร¹⁷ และการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายโดยเฉพาะการใส่ผ้าปิดปากปิดจมูกและหน้ากากช่วยให้บุคลากรในประเทศลาตินอเมริกัปลอดภัยจากการติดเชื้อ COVID-19 ได้ร้อยละ 32.6¹⁸

2. ทัศนคติการทำงานมีความสัมพันธ์ความปลอดภัยในการทำงาน¹⁹ ดังนั้น การปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานไปในเชิงบวก โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและอันตรายที่จะได้รับหากไม่ปฏิบัติตามอาจจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติการทำงานได้ เพราะการได้รับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการควบคุมพฤติกรรมความเสี่ยงจากการทำงาน³ สอดคล้องกับการศึกษา⁹ ที่พบว่า ทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐ ประเทศ

วารสารกองการพยาบาล

อาานูดาปี มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ และความรู้ และทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรในหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา¹⁹

3. การพัฒนาแนวทางพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน สามารถช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงานได้ สอดคล้องกับการศึกษาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีส้ม (ตลิ่งชัน - มีนบุรี)²⁰ ที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร สิ่งแวดล้อม และเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน

4. การสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้ สอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง การรับรู้และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานสายปฏิบัติการบริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน)²¹ ที่พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดูแลบุคลากรในหน่วยงาน การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยทุกครั้ง การแนะนำเพื่อนร่วมงานให้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง และการช่วยสอบสวนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ จะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

References

1. Arunrat Khunthar. The Impacts and solutions to nursing workforce shortage in Thailand. J Nurs Sci

สรุปผล จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรแผนกซักฟอก โรงพยาบาลกระทุ่มแบน ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ 1.1) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย การให้ความรู้จัดทำคู่มือ คลิป VDO และโปสเตอร์การปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย กำหนดภาระงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัย และนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน 1.2) ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรคและผลกระทบของน้ำยาซักผ้า แบ่งเขตพื้นที่สะอาดและสกปรก 1.3) ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ จัดหาผ้าและรถรับและส่งผ้าให้เพียงพอ 2) การพัฒนาทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้มีการทำกิจกรรมกลุ่ม จากการพัฒนาแนวทางความปลอดภัยในการทำงานทำให้บุคลากรไม่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยทุกคน

ข้อเสนอแนะ

ด้านการนำไปใช้ แผนกซักฟอกในโรงพยาบาลอื่นที่มีปัญหาคล้ายกับโรงพยาบาลกระทุ่มแบนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และสามารถนำแนวทางไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรได้

ด้านการวิจัย ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรเพิ่มขึ้นและให้เหมาะสมกับปัญหาขององค์กรที่จะศึกษา

- 2014; 32(1): 81–90. Thai.
2. Soonthorn Boonbumroe . Work safety behaviors of nurse in Maharat Nakhon Ratchasima Hospital, Nakhon Ratchasima. The Journal of Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima. 2014; 20(2): 82-92. Thai.
  3. Suwanda Songtanoo, Apontip Buapetch Bhunyabhadh Chaimay. Risk perception and risk prevention and control behaviors among laundry workers in community hospital. Thaksin.J. 2015; 18(3): 187-94. Thai.
  4. Siriporn Darnkachatam, Mughalin Intaramuen, Nithima Nulong, Janjira Mahaboon, Mattika Yongpraderm. Occupational health and safety risk assessment of laundry department in hospital, Nakhon Si Thammarat Provinces. Thai Science and Technology Journal (TSTJ). 2020; 28(1): 140-54. Thai.
  5. The Healthcare Accreditation Institute (Public organization). Hospital and healthcare standards 4th ed. [internet]. 2018 [cited 2016 January 20] Available from: http://tqa.pcmc.swu.ac.th/Portals/2081/Documents/HA%20Standard%20HA_4th%20Edition.pdf. Thai.
  6. Schiffman LG, Kanuk LL. Consumer behavior. Prentic Hall; 1994.
  7. Ansori N, Widyanti A, Yassierli. The Influence of safety climate, motivation and knowledge on worker compliance and participation: An empirical study of Indonesian SMEs. Ingenieriae Investigacion. 2021; 41(3): 1- 9.
  8. Saowalak Toumcharoen. Environmental management of health promotion hospitals in health region 6 [internet]. 2018. [cited 2018]. Available from: http://thesis.rru.ac.th/files/pdf/680_2018_11_08_141226.pdf. Thai
  9. Faqeeh FA, Khalid K, Osman A. Integrating safety attitudes and safety stressors into safety climate and safety behavior relations: The case of healthcare professionals in Abu Dhabi. Oman Medical Journal. 2019; 34(6): 504-13.
  10. Wachira Suriyawong, Pimpan Silapasuwan, Mathurat Tipayamongkhogul. Organnization safety culture and compliance with safety practices among registered nurses at a tertiary care hospital. Community Health Development Quarterly Khon Kaen Univercity. 2017; 5(1): 103-18. Thai
  11. Kanuk LL, Schiffman LG. Consumer behavior. 5th ed. Prentic-Hall; 1994.
  12. Cronbach LJ. Essentials of psychological test. 5th ed. Harper Collins; 1970.
  13. Kemmis, S, & Mc Taggart, R. The action research planner. 3rd ed. Deakin University press; 1990
  14. Varittisa Weerapan. The Attitude of employees to ward safety system in workplace of manufacture prestressed concrete wire in Maptaphud Industrail Estate, Rayong [internet]. 2017. [cited 2017]. Available from: <http://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/64/1/59920316.pdf> Thai
  15. Saengkaew P. Occupational health and safety problem of security guards in shopping A [internet]. 2016. [cited 2016]. Available from: http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5705035235_3389_6003.pdf. Thai.

16. Chen C, Akkadechanun T, Chipakdee B. Safety climate and physical workload of nurses in Chengdu University Hospitals, People's Republic of China. *Nursing Journal*. 2021; 48(3): 14-27.
17. Porntida Teprasit, Prasopchai Phasunon. Factors affecting behavior in The use of personal protective equipment for a testing laboratories scientist accreditation of ISO/IEC 17025 Laboratories in Bangkok. *The Public Health Journal of Burapha University*. 2017; 12(1): 66-75.
18. Delgado D, Quintana FW, Perez G, Liprandi AS, Ponte-Negretti C, Mendoza I, et al. Personal safety during the covid - 19 pandemic: Realities and perspectives of healthcare workers in Latin America. *International journal of environmental research and public health*. 2020; 17(8): 1-8. doi:10.3390/ijerph1708
19. Jirunya Burimas, Pimarin Thonglek, Wongrawee Plangphimai, Rungrat Thinthonglang. Safety behavior of primary health care workers in Phi-Mai district, Nakhon Ratchasima province. The 6th national conference Nakhon Ratchasima College; 2019. Thai
20. Punnapoj Akson, Udomwit Chaisakulkiat. A Study of Accident Causes and Prevention Guidelines for Construction: A Case Study of the MRT Orange Line Project (Taling Chan - Min Buri) . The 25th national convention on civil engineering 2020; July 15-17: CEM40-1 – CEM40-7. Thai.
21. Prapho Upatum, Danai Pattaphongse. Awareness and behavior in safety of operations officer, PTT public company limited. *EAU healthage journal social science and humanity* 2018; 8(1): 248 -259. Thai.